

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/159/2015
Identifikačné číslo spisu: 3014200427
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3014200427.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky: O. D., nar. XX.XX.XXXX, A. X. XXX/XX, Z. - Z., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/133/2014-45 zo dňa 02.04.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/133/2014-45 zo dňa 02.04.2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 12Sd/133/2014-45 zo dňa 02.04.2015 podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.01.2014 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“) o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľke od 06.11.2012 v sume 220,70 eur mesačne ako vecne správne a zákonné a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku predloženými lekáorskými listinnými dôkazmi (najmä odbornými lekáorskými nálezmi) nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou alebo zmenu dátumu vzniku invalidity. Pri rozhodovaní vychádzal z posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Prievidza zo dňa 04.12.2013 a zo dňa 19.03.2014, z posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Nitre zo dňa 06.05.2014 a z novo vypracovaného medicínskeho posudku posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Nitre zo dňa 11.02.2015. Títo posudkoví lekári dostatočne a presvedčivo odôvodnili, prečo je navrhovateľka invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 %, s dátumom vzniku invalidity dňom 06.11.2012. K uvedenému záveru dospel aj posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Nitre v lekáorskom posudku zo dňa 06.05.2014 po

lekárskom vyšetrení navrhovateľky a zhodnotení všetkých lekárskeho nálezov založených v zdravotnej dokumentácii. Posudkový lekár sa v posudku zaoberal pracovnou, sociálnou, objektívnou anamnézou navrhovateľky, jej subjektívnymi ťažkosťami a dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihom u nej je „Cervikalgia s občasou radikulopathiou“, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3, písm. c) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. na 50%. Za iné zdravotné postihnutie zvýšil percentuálnu mieru o 10%, t. j. na celkových 60%. Krajský súd vypočul navrhovateľku na pojednávaní dňa 11.12.2014, na ktorom uviedla, že naďalej nesúhlasí s mierou poklesu 60% a zároveň predložila krajskému súdu nové lekárske správy, a to prepúšťacíu správu z neurologického oddelenia Bratislava, kde bola hospitalizovaná od 05.06.2013 do 13.06.2014, teda po poslednom posúdení jej zdravotného stavu a žiadala o jeho opätovné posúdenie. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 02.04.2015 vyjadrila nesúhlas aj s novo vypracovaným lekárskeho posudkom zo dňa 11.02.2015, lebo má veľké zdravotné problémy, ráno pri hygiene, pri upratovaní, varení a má problémy stáť na nohách. Posudkový lekár podľa nej nezohľadnil, že má poškodený mozog.

Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľka nepreukázala, že by jej zdravotný stav zodpovedal vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto rozhodnutie odporcu potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu a tento nespravodlivý rozsudok napravil. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie odporcu o stanovení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 60% je pre ňu neprijateľné. Rozsudok krajského súdu považovala za nesprávny, vydaný na základe nespravodlivého rozhodnutia posudkových lekárov.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybnili úplnosť a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov. Na posúdenie dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverenú posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Pochybnosti navrhovateľky o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jej subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyjadreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako 60%.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľke a posúdenie, či jej zdravotné postihnutie odôvodňuje určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka sa domáhala uznania viac ako 60%-nej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. Určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Pre posúdenie nároku na zvýšenie invalidného dôchodku je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Na určenie zvýšenia hodnoty miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať a s jeho odôvodnením, ktoré považuje za úplné, vyčerpávajúce a dostatočne výstižné, sa stotožňuje v celom rozsahu a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu dodáva:

Lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva v zmysle § 153 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. posudkový lekár Sociálnej poisťovne príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie. Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že takéto posudzovanie je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiadava so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu posudky posudkových lekárov príslušnej pobočky Prievidza zo dňa 19.03.2014 a ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 06.05.2014 a zo dňa 11.02.2015 tieto podmienky spĺňajú.

Zo záverov posudkov vyplýva, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40%. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky posudkoví lekári určili cervikalgiu s občasnu radikulopathiou s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa prílohy 4, kapitoly XV., oddiel E., položka 3, písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. na 50%. Za iné zdravotné postihnutie zvýšili percentuálnu mieru o 10%, na celkových 60%. Pre vyššiu mieru poklesu neboli zistené podmienky.

Po predložení nových lekárske správ navrhovateľkou na pojednávaní dňa 11.12.2014, t. j. prepúšťacej správy z neurologického oddelenia Bratislava, kde bola hospitalizovaná od 05.06.2013 do 13.06.2014, bolo doplnené dokazovanie. Z posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, vysunuté pracovisko v Nitre, zo dňa 11.02.2015 vyplýva, že navrhovateľka je invalidná, lebo pre dlhodobé nepriaznivé zdravotné stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je nad'alej 60 %.

Posudkoví lekári pobočky Prievidza a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky a ňou predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že jej zdravotný stav spôsobuje celkom 60% - nú mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Medzi závermi posudkov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal dôvod pochybovať ani odvolací súd. Posudkoví lekári zohľadnili všetky ochorenia navrhovateľky na základe aktuálnych odborných nálezov, ich závery sú v súlade s nálezmi odborných vyšetrení a bez vnútorných rozporov. Pokiaľ navrhovateľka v odvolacom konaní poukazovala na neobjektívne posúdenie jej zdravotného stavu, toto tvrdenie ničím nepodložila.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám, upraveným v zákone č. 461/2003 Z.z., pričom posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky.

Tvrdenie navrhovateľky, že jej zdravotné postihnutia zodpovedajú vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nebolo lekárske nálezmi preukázané. Jej subjektívne presvedčenie, že zdravotné postihnutie zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia.

Aj odvolací súd preto rozhodnutie odporcu považoval za zákonné a rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keďže navrhovateľka v tomto konaní nebola úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.